

Besluit

Besluit strekkende tot het verlengen van de geldigheidsduur van de accreditatietermijn als bedoeld in artikel 5a.12a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek van de opleiding hbo-bachelor Journalistiek van de Christelijke Hogeschool Windesheim (herstelperiode)

	Gegevens	
datum	16 april 2012	Naam instelling : Christelijke Hogeschool Windesheim
onderwerp	Besluit	Naam opleiding : hbo-bachelor Journalistiek (240 ECTS)
herstelperiode hbo-bachelor Journalistiek van Christelijke Hogeschool Windesheim (0000115)		Datum aanvraag : 22 december 2011
ons kenmerk	NVAO/20121262/LL	Varianten opleiding : voltijd en deeltijd
bijlage		Afstudeerrichtingen : Crossmediale journalistiek, Mediaproductie (tot 1 september 2011) en Verhalen (tot 1 september 2011)
		Locatie opleiding : Zwolle
		Datum goedkeuren panel : 3 mei 2011
		Datum locatiebezoeken : 11 mei en 5 oktober 2011
		Datum visitatierapport : 21 december 2011

Beoordelingskader

- Artikel 5a.12a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr. 21523 en Stcrt. 2011, nr. 21131).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding onvoldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Standaard 1: Doelstellingen

De opleiding beoogt eindkwalificaties te behalen, die qua niveau en bereik de werkzaamheden van de beginnende hbo-journalist afdekken. Het hanteren van de afstudeervarianten 'Mediaproductie' en 'Verhalen', waarvoor de opleiding afzonderlijke, op de varianten toegespitste opleidingsprofielen hanteert, waarop zij bovendien een afwijkende bachelorgraad toekent, maakt het opleidingsprofiel van de hbo-bachelor Journalistiek

Pagina 2 van 10 enigszins diffuus. Het besluit van de opleiding om per september 2011 weer te kiezen voor één bachelortitel (Journalism) met één beroeps- en opleidingsprofiel vindt het panel verstandig.

Gedurende de audit heeft het panel met verschillende gesprekspartners indringend gesproken over kernbegrippen als civic, civil journalism, over (christelijk) gedachtegoed en over de drievoudige (zie hierboven) profilering. Daaruit is ook de nadrukkelijke betrokkenheid van het werkveld bij de ontwikkeling van de opleiding gebleken. Het panel heeft kunnen vaststellen dat de opleiding werkt aan een journalistieke grondhouding bij de studenten die door het werkveld herkend en erkend wordt. 'Afgestudeerden van Windesheim hebben meer dan bij andere journalistieke opleidingen een betrokkenheid op de kleinere sociale thema's,' aldus een werkveldvertegenwoordiger tijdens de audit.

Met inachtneming van de wijziging die de opleiding in haar profilering per september 2011 doorvoert, beoordeelt het panel Standaard 1 als voldoende.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma kent naar het oordeel van het panel een duidelijke samenhang: er is sprake van een logische opbouw, zowel verticaal als horizontaal. De leerdoelen van de afzonderlijke modules zijn goed verbonden met de beoogde eindkwalificaties en de door de opleiding gebruikte literatuur is over het algemeen actueel en van het juiste niveau.

De onderzoekleerlijn verdient aandacht. Onderzoek is weliswaar in het programma opgenomen, maar het panel mist een doorlopende onderzoekslijn, die de eerste en tweede fase van de opleiding verbindt. De onderzoeksliteratuur die nu uitsluitend voor de zogenaamde theoretische leerroute gebruikt wordt, zou naar het oordeel van het panel standaard voor en door alle studenten van de opleiding gebruikt moeten worden, met mogelijk een zeker onderscheid in de mate van diepgang voor de theoretische route en de reguliere route.

Het panel heeft tijdens de audit vastgesteld dat het personeel betrokken, gemotiveerd en kundig is. Een groot deel van het docentenkorps beschikt over relevante werkervaring en is didactisch onderlegd. Voorts heeft het panel tijdens de audit vastgesteld dat de docenten goed bereikbaar zijn en snel reageren op vragen van studenten. Ook de kwaliteit van het ondersteunend technisch personeel viel het panel in positieve zin op.

Met betrekking tot de studieloopbaanbegeleiding (SLB) constateerde het panel dat studenten sterke verschillen in aanpak van individuele SLB'ers ervaren. Dit is mogelijk een aandachtspunt voor de kwaliteitsborging van SLB. Ook de inzet van net aangestelde docenten voor de rol van SLB'er lijkt het panel een minder gelukkige keuze. Studenten gaven aan in het kader van de studieloopbaanbegeleiding beter voorbereid te willen worden op een toekomst als ZZP'er of freelancer. Dit thema is nu nog niet of slechts zeer beperkt in het programma opgenomen, terwijl in het afnemend werkveld een toenemende tendens naar het werken met ZZP'ers of freelancers waarneembaar is.

Voor wat betreft het niveau van de technische voorzieningen heeft het panel geconstateerd dat er sprake is van 'state-of-the-art' faciliteiten met goed geoutilleerde studio's en apparatuur.

Het panel beoordeelt Standaard 2 op grond van deze afwegingen dan ook als voldoende.

De opleiding heeft recent de systematiek van toetsen en beoordelen in termen van toetsvormen, beoordelingscriteria, beoordelingsformulieren, validiteit en betrouwbaarheid van de toetsen voor de eerste twee jaren van de opleiding stevig onder de loep genomen. De examencommissie heeft hierin een nadrukkelijke rol. Dat heeft naar het oordeel van het panel geleid tot een consistent 'bouwwerk' van toetsen voor de onderbouw van de opleiding, met een doordachte en transparante beoordelingssystematiek, en toetsvormen die goed passen bij het karakter van competentiegericht onderwijs. Deze slag moet echter voor het derde, en vooral voor het vierde jaar van de opleiding, met name waar het de transparantie en borging van de beoordelingen van de onderzoeken en stages betreft, nog worden gemaakt.

De examencommissie, zo stelt het panel vast, heeft – vanuit haar nieuwe rol – nog geen zicht op de borging van het eindniveau en ook nog geen eigenstandig oordeel over het gerealiseerde niveau. Dat de noodzaak hiertoe groot is, is het panel gebleken uit het niveau van met name de reflecties en de onderzoeksverslagen uit het vierde jaar. Hoewel deze door de opleiding niet als 'afstudeerwerken' worden getypeerd, en er eerder wordt gesproken over een dossierdiploma (door de opleiding met 'dossierdiploma' aangeduid), waarbij de student gaandeweg de opleiding – op verschillende momenten en eerder dan aan het einde van het vierde jaar – zijn competenties op het hoogste beheersingsniveau afrondt, is het panel – overigens met de opleiding – van oordeel dat de finale producten van een student tenminste wel het hbo-bachelorniveau dienen te reflecteren. Dit is echter nu niet het geval. De eindproducten bestaan uit enerzijds een stageverslag met reflectie en, anderzijds, een onderzoeksrapportage. Zowel de reflecties als de onderzoeksrapportages vond het panel te vaak onder de maat. Parallel aan de bepleite versterking van de onderzoekslijn, vindt het panel een intensievere begeleiding van studenten bij het opzetten en uitvoeren van hun praktijkonderzoek en het rapporteren daarover zeer gewenst.

Op grond van deze bevindingen en overwegingen komt het panel dan ook tot het oordeel onvoldoende op Standaard 3.

Algemene conclusie: onvoldoende

Het panel heeft een opleiding aangetroffen die sterk in ontwikkeling is: nieuwe trends in het dynamische werkveld van de journalistiek vinden hun weg in doelstellingen en curriculum van de opleiding. Met een nieuw leerplan voor een eenduidig profiel en één bachelortitel heeft de opleiding per 1 september 2011 een begin gemaakt en wordt in de jaren verder doorgevoerd. Het huidige curriculum (2004) is voldoende samenhangend en sluit aan op de eindkwalificaties. Het personeel is praktijkgericht, goed gemotiveerd en voldoende deskundig.

Toch komt het panel tot een onvoldoende voor de opleiding als geheel, omdat het gerealiseerde niveau niet aan de maat is. Een hoge betrokkenheid van de examencommissie bij de te nemen verbetermaatregelen en de controle hierop vindt het panel noodzakelijk. Een versterking van de onderzoekslijn, met meer begeleiding voor studenten, is van belang. Het panel is van oordeel dat voldoende personele kwaliteit en veranderpotentie binnen de opleiding aanwezig is, om op afzienbare termijn in deze leemten te voorzien.

De NVAO heeft op 10 januari 2012 een gesprek gehad met een afvaardiging van het visitatiepanel en met een vertegenwoordiging van de instelling. De NVAO heeft de informatie uit deze gesprekken betrokken in haar besluitvorming.

Bij brief van 18 januari 2012 heeft de instelling aan de NVAO informatie verstrekt over de samenstelling van de lijst van afstudeerwerken waaruit het panel een steekproef heeft genomen. De lijst had betrekking op de voltijdse studenten die in de periode van 1 april 2010 tot 1 april 2011 zijn afgestudeerd. Drie studenten die in januari en februari 2011 waren afgestudeerd, zijn bij vergissing niet opgenomen in deze lijst, alsmede de afgestudeerden van het inmiddels vervangen deeltijdse curriculum.

Bij brief van eveneens 18 januari 2012 meldt het Hobéon-panel dat de informatie van de instelling over de samenstelling van de lijst van afstudeerwerken zijn oordeel niet beïnvloedt; het negatieve eindoordeel blijft overeind.

Beoordeling visitatierapport door de NVAO

Op basis van het negatieve oordeel van het visitatiepanel heeft de NVAO op 17 januari 2012 geconcludeerd dat zij niet kan overgaan tot het accrediteren van deze opleiding.

Hersteltraject

Bij brief van 18 januari 2012 is de instelling geïnformeerd dat de opleiding op dit moment niet kan worden geaccrediteerd. In deze brief is wel gewezen op de mogelijkheid van het indienen van een herstelplan en de beoordeling ervan door het visitatiepanel, uiterlijk 1 april 2012. Indien het panel het herstelplan toereikend en haalbaar acht, verleent de NVAO een herstelperiode als bedoeld in artikel 5a.12a van de WHW tot en met 31 december 2013.

In haar brief heeft de NVAO voorts de voorwaarden geformuleerd waaraan het herstelplan dient te voldoen. Het bevat in ieder geval de volgende elementen voor verbeteringen op korte en langere termijn:

- op korte termijn (september 2012): de voorwaarden voor robuust herstel:
 - gerealiseerd eindniveau terug aan de maat,
 - goede betrokkenheid van de examencommissie bij de gehele opleiding,
 - inhoudelijke sturing van de opleiders is voldoende vertrouwenwekkend,
 - verbetering van de begeleiding van studenten naar en tijdens de scriptie, inclusief goede procedurele waarborgen.
- op langere termijn (najaar 2013): de duurzame bestending van het herstel:
 - ontwikkeling van een doorlopende onderzoekslijn,
 - aanbreng van verticale samenhang in het programma,
 - eenduidige focus en oriëntatie van de opleiding op de journalistiek, zoals het visitatiepanel aanbeveelt,
 - een effectieve aansturing en kwaliteitscultuur in de opleiding, die de opleidingskwaliteit en de continue ontwikkeling daarvan borgt.

Het panel beoordeelt of het plan zinvol en haalbaar is. Het verbeterbeleid moet aan de maat zijn en de hierboven beschreven elementen bevatten. De te nemen maatregelen moeten voldoende draagvlak creëren voor het herstel en in de opleiding aanwezige verbeterpotentie zodanig benutten dat herstel gerealiseerd kan worden.

Pagina 5 van 10 Bij brief van 29 maart 2012 heeft de instelling een herstelplan ('Verbeterplan journalistiek: herstel met perspectief') samen met de beoordeling ervan door het visitatiepanel ingediend.

Inhoud herstelplan

Het plan tot herstel van de opleiding vermeldt maatregelen op de volgende hoofdlijnen:

- het bereiken van een open, kwaliteitsgerichte cultuur,
- het verbeteren van het onderwijskundig leiderschap,
- meer aandacht voor kwaliteit van de studenten,
- het versterken van de organisatorische aansturing.

De instelling stelt zichzelf tot doel dat de opleiding niet alleen wordt gerepareerd, maar op langere termijn (over vijf tot zes jaar) zal excelleren.

Het herstelplan is tot stand gekomen in overleg met alle medewerkers en met een Commissie van Wijzen: een commissie met externe deskundigen die door de instelling is ingesteld.

Beoordeling herstelplan door het visitatiepanel

Het visitatiepanel stelt in een schrijven aan de instelling (29 maart 2012) dat het de zelfanalyse van de opleiding waardeert. Volgens het panel blijkt uit het herstelplan dat de opleiding c.q. de instelling de urgentie van de problematiek onderkent. Het herstelplan bevat naar het oordeel van het panel een aantal ingrediënten dat de gewenste verbetering binnen de opleiding op de korte termijn kan bewerkstelligen. Het panel constateert ook dat het herstelplan verder reikt dan de beoordeling 'onvoldoende' op standaard 3 (Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties).

In generieke zin vindt het panel het herstelplan ingrijpend en grondig. Het panel constateert dat de vragen vanuit het accreditiekader waarop het herstelplan een antwoord moet bieden bevredigend worden beantwoord. Ter adstructie heeft het panel een matrix toegevoegd waarin per criterium de maatregelen die de opleiding neemt worden besproken. Op grond van het door de opleiding c.q. de instelling opgestelde herstelplan en de kwaliteit van een aantal uitvoeringsdocumenten die het panel heeft opgevraagd, is het panel van oordeel dat de toekenning van een hersteltermijn van één jaar gerechtvaardigd is.

Overwegingen en beoordeling NVAO

Op basis van de positieve beoordeling door het visitatiepanel van de zinvolheid en haalbaarheid van het herstelplan besluit de NVAO tot toepassing van het bepaalde in artikel 5a.12a van de WHW (herstelperiode). Naar het oordeel van de NVAO is met de positieve beoordeling van het herstelplan voldoende aannemelijk gemaakt dat de opleiding ultimo 2013 aan de eisen van het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling kan voldoen.

De NVAO constateert dat het herstelplan een grotere reikwijdte heeft dan bij brief van 18 januari 2012 gevraagd. De instelling geeft aan dat haar ambitie verder reikt. Zij wil het duurzame herstel in 2013 aantonen en dat laten volgen door groei naar excellentie, die over vijf tot zes jaar bereikt moet zijn (begeleidende brief van 29 maart 2012 bij het herstelplan). De NVAO beveelt de instelling aan om deze fasering en ambitie ook in het herstelplan te expliciteren.

Pagina 6 van 10 Met het panel is de NVAO van oordeel dat het ingediende herstelplan ingrijpend en grondig is en dat veel zal afhangen van de kwaliteit van uitvoering van de plannen en daarmee het draagvlak bij alle betrokkenen. Het ingediende herstelplan biedt de NVAO voldoende vertrouwen dat de met het plan beoogde doelstellingen gehaald kunnen worden. Om dit vertrouwen te schragen wordt navolgend hersteltraject ingezet.

De NVAO zal in september 2012 een onafhankelijk panel van deskundigen vragen een oordeel te geven over het hbo-bachelorniveau van de studenten die zijn afgestudeerd in de periode tussen verschijning van het visitatierapport (21 december 2011) en 31 augustus 2012. Dit betreft de afgestudeerden in zowel de voltijdse als de deeltijdse variant. Dat panel volgt in zijn beoordelingsproces dezelfde maatstaven en type werkstukken die het Hobéon-panel heeft gehanteerd. Voorts zal aan dat panel gevraagd worden te beoordelen of voldoende voldaan is aan de hierboven aangegeven voorwaarden op korte termijn voor robuust herstel (zie onder kopje 'hersteltraject', korte termijn). Het panel richt zich op de beantwoording van de vraag of er op basis van de ingevulde maatregelen een gefundeerd vertrouwenwekkend perspectief is voor herstel op de langere termijn (*in casu* najaar 2013, voor afloop van de herstelperiode). Het panel wordt door de NVAO benoemd.

Mocht het oordeel in september 2012 over het gerealiseerde niveau of ten minste één van de overige hierboven genoemde voorwaarden voor verbetering op korte termijn onvoldoende blijken, zal de NVAO de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap adviseren de accreditatie van de opleiding in te trekken, als bedoeld in artikel 5a.12b van de WHW. Het met de herstelperiode gegeven vertrouwen zou dan immers onvoldoende waargemaakt blijken.

De instelling dient uiterlijk 30 juni 2013 accreditatie van de opleiding aan te vragen. Het onderliggende visitatierapport, op basis van een volledig uitgevoerde opleidingsbeoordeling (alle standaarden van de beperkte dan wel uitgebreide opleidingsbeoordeling), legt de instelling uiterlijk 30 september 2013 aan de NVAO voor, zodat ook de eindwerken van het dan meest recente cohort afstudeerders kunnen worden betrokken in de beoordeling.

Pagina 7 van 10 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 10 april 2012 naar voren te brengen. Bij brief van 12 april 2012 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit tot verlenging van de geldigheidsduur van de accreditatietermijn tot en met 31 december 2013 van de opleiding hbo-bachelor Journalistiek (240 ECTS; varianten: voltijd en deeltijd; locatie: Zwolle) van de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle.

Den Haag, 16 april 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>Voltijd en deeltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	O
Eindoordeel		O

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 9 van 10 **Bijlage 2: Feitelijke gegevens**

Docent-student ratio	Volijdse variant: 1:29,8 Deeltijdse variant: 1:26,2
Kwalificatie docenten	72% academisch gevormd (49/68) 6% gepromoveerd (4/68)
Studielast	Gemiddeld 30 uur per week
Contacturen	Gemiddeld aantal per week: Eerste jaar: 16 uur Tweede jaar: 16 uur Derde jaar: 24 uur Vierde jaar: 10 uur
Rendement	45% (cohorten 2001-2006)

Pagina 10 van 10 **Bijlage 3: Panelsamenstelling**

- drs. W.G. van Raaijen (voorzitter), partner bij Hobéon;
- dr. A.R.J. Pleijter, universitair docent Journalistiek en nieuwe media aan de Rijksuniversiteit Groningen; hoofdredacteur van De Nieuwe Reporter;
- drs. J.A.L.M. Timmers, adjunct-hoofdredacteur van de Gemeenschappelijke Persdienst (GPD);
- drs. V. Bartelds, lecturer International Communication and Media en coördinator propedeuse en honours programma aan de Hanzehogeschool Groningen;
- M. de Vries (student-lid), student master Journalistiek, Rijksuniversiteit Groningen.